

Jens Otto Krag's tale ved Folketingets åbning

Taler

Jens Otto Krag
Statsminister

Dato

6. oktober 1964

Sted

Christiansborg

1 Hr. formand! Høje ting!

5

Dagen efter folketingsvalget den 22. september demissionerede regeringen. De forhandlinger, der derefter fulgte, fik det resultat, at kongen opfordrede mig til at danne en ny regering. Denne regering – en socialdemokratisk mindretalsregering – blev udnævnt den 26. september. Det påhviler herefter
10 mig på regeringens vegne at give en redegørelse for rigets almindelige stilling og de foranstaltninger, som regeringen påtænker i det kommende folketingsår.

15

Det er et afgørende mål for den nye regering, at den udvikling og de fremskridt, der har præget vort land i de senere år, og som har medført høj beskæftigelse og en betragtelig vækst i produktion, byggeri og eksport, kan blive videreført. Herigennem skabes de bedste muligheder for, at landets borgere i frihed og
20 tryghed kan udfolde deres evner. Målet for regeringens politik er, at denne udvikling skal ske under opretholdelse af økonomisk balance såvel i den indre økonomi som i forholdet til udlandet.

25

Under en mindretalsregerings ledelse vil der stilles store krav til samarbejde mellem de politiske partier. Regeringen ønsker for sit vedkommende at give udtryk for viljen til at gå i spidsen for et sådant samarbejde, og regeringen vil,
30

som det fremgår af denne åbningstale, opfordre til saglige og fordomsfrie forhandlinger. Vilje til samarbejde er ikke noget, man blot kan påkalde hos andre; man må vise den selv. Dette gælder også andre partier end regeringspartiet.

35

40 Danmarks udenrigspolitik har i en lang årrække været fastlagt med tilslutning fra et bredt flertal i det høje ting. Jeg går ud fra, at det også bliver tilfældet i fremtiden.

45

Når man i dag betragter det verdenspolitiske billede, kan det konstateres, at den tendens til afspænding, der har kendetegnet forholdet mellem stormagterne i perioden siden Cubakrisen i efteråret 1962, fortsat synes at gøre sig gældende. Traktaten om prøvestop for kernevåben er ikke forblevet det eneste skridt i 50 afspændings- og nedrustningsbestræbelserne. Det må dog erkendes, at fremskridtene har været begrænsede, og at de fundamentale overensstemmelser mellem de store magtgrupperinger ikke er fjernet.

55

Fra dansk side må vi tillægge det stor betydning, at der fortsat på det internationale plan gøres en indsats i nedrustningsspørgsmålet. Regeringen opretholder kontakt med Sverige og med de NATO-lande, som er deltagere i 60 nedrustningskonferencen, og vil være opmærksom på, om et initiativ fra nordisk side kan få betydning.

65

Danmarks medlemskab af De Forenede Nationer og vor tilslutning til verdensorganisationens målsætning er fortsat hovedgrundlaget for vor udenrigspolitik. Danmark vil fortsat styrke FNs muligheder for at løse sine

70 mangeartede opgaver bedst muligt. Gennem De Forenede Nationer har de små og mellemstore lande fået nye muligheder for at påvirke den internationale politik og verdens offentlige mening. Danmark vil vedvarende være aktiv i FN's arbejde og videreføre det nordiske samarbejde på dette område.

75

De brydninger, der præger forholdene mange steder i verden, står i de fleste tilfælde i direkte forbindelse med de nye nationers frigørelse, som er skredet
80 hurtigt frem. Den har ikke altid kunnet følge fredelige baner, og for de relativt få koloniområder, der er tilbage, må vi være forberedt på, at opnåelsen af uafhængigheden kan indebære vanskeligheder. Danmarks medlemskab af FN's koloniudvalg giver os et særligt ansvar, og vi vil fortsat virke for, at frigørelsen foregår så gnidningsløst som muligt. Den spiller en afgørende rolle i vore
85 overvejelser, om de pågældende kolonimagter indtager en positiv holdning over for et samarbejde med FN om vanskelighedernes overvindelse.

90

Udviklingen i Den sydafrikanske Republik giver anledning til stor bekymring. Den sydafrikanske regering har stadig ikke vist tegn på forståelse for nødvendigheden af at indlede en ny kurs og samarbejde med FN om at bringe apartheidpolitikken til ophør. Samtidig øges presset især i FN for nye
95 beslutninger rettet imod apartheidpolitikken.

100 De nordiske landes bestræbelser under FN's 18. generalforsamling for at finde nye veje til en løsning af raceproblemerne i Sydafrika er blevet videreført af den ekspertgruppe, der blev nedsat. Sikkerhedsrådet har tiltrådt eksperternes forslag, som bl.a. indebærer en undersøgelse af spørgsmålet om en nærmere udformning af en eventuel sanktionspolitik.

105

110 Fra dansk side tilslutter vi os sikkerhedsrådets seneste vedtagelser i håbet om, at
det alvorlige perspektiv, som eventuelle sanktionsforslag kan rumme, dog vil
bevæge den sydafrikanske regering til at indlede et konstruktivt samarbejde med
De Forenede Nationer.

115

Situationen omkring Cypern er afledt af uenighed om de linjer, som ved
Cyperns opnåelse af selvstændighed blev fastlagt for de græsk-cypriotiske og de
120 tyrkisk-cypriotiske befolkningsgruppers indbyrdes samliv inden for det
cypriotiske samfunds rammer.

125

Det var under indtryk heraf, at regeringen for et halvt år siden følte det som en
naturlig opgave for Danmark at bidrage til FNs arbejde for at bevare freden på
Cypern ved at stille et militært kontingent og et kontingent af politifolk til
rådighed for FNs styrke på øen. For få dage siden besluttede sikkerhedsrådet at
130 forlænge styrkens mandat for en ny 3 måneders periode, og regeringen har
efterkommet en anmodning fra FNs generalsekretær om, at de danske
kontingenter fortsætter. Sagen vil, så snart det er muligt, blive forelagt for og
drøftet i det udenrigspolitiske nævn.

135

Regeringen vil fortsat bidrage til FN's styrker i det mellemste østen.
Erfaringerne fra disse opgaver er grundlaget for opstillingen af den permanente
140 danske FN-styrke. Opstillingen af denne styrke, som finder sted samtidig i de
andre nordiske lande, må ses som et bidrag til en forbedring af vilkårene for FNs
fredsbevarende virksomhed.

145

150 Regeringen agter at fortsætte sin NATO-politik uforandret. Samarbejdet inden for NATO foregår i overensstemmelse med FN-pagten og har samme formål som De Forenede Nationer og vor egen virksomhed i FN: at bevare freden.

155 Regeringen fastholder den nuværende atompolitik, som øver en stabiliserende virkning inden for det nordiske område.

160 Forsvarsforliget af 1960 er fortsat grundlaget for regeringens forsvarspolitik. Regeringen er opmærksom på de driftsmæssige og materielle problemer, der vil opstå, efterhånden som de amerikanske og canadiske våbenhjælpsprogrammer afvikles.

165

170 De væsentlige politiske meningsforskelle, der lå bag ved sammenbruddet af de europæiske markedsforhandlinger i januar 1963, består stadig. Regeringen vil nøje følge udviklingen på dette område og have sin opmærksomhed henvendt på at finde nye veje, som kan føre frem til det brede økonomiske og politiske samarbejde i Europa, som fortsat er regeringens mål. Den kontakt, som løbende opretholdes med fællesmarkedets lande, skulle muliggøre en hurtig genoptagelse af vore forhandlinger, så snart situationen afklares og der herved forhåbentlig

175 skabes grundlag for et mere omfattende europæisk samarbejde.

180

I mellemtiden vil regeringen søge at opretholde og udvide eksporten. Ikke mindst vil man søge at fremme landbrugseksporten overalt, hvor muligheder foreligger, således at de skadelige virkninger for landbruget af den nuværende europæiske markedsopdeling begrænses mest muligt.

185

190 EFTA-samarbejdet har medført betydelige fordele for dansk erhvervsliv, og regeringen går ind for yderligere udvidelser af dette samarbejde til gavn for danske interesser.

195

Det er regeringens hensigt at forøge den tekniske og finansielle hjælp til udviklingslandene. En hurtig økonomisk vækst i disse lande vil fremme samhandelen og er samtidig vejen til en højnelse af levestandarden og en fjernelse af de sociale modsætningsforhold, der i dag skaber så store problemer. Der er ikke blot behov for en kortsigtet, humanitær hjælp, men for et langsigtet, konstruktivt opbygningsarbejde, som vil være til gavn for udviklingslandene, og som samtidig vil være, en af forudsætningerne for en fredelig verdensudvikling.

205

Regeringen vil fortsat give fuld støtte til Europarådets virksomhed.

210

Også det nordiske samarbejde vil blive videreført. Ved Nordisk Råds virksomhed er der banet vej for betydelige resultater med hensyn til lovgivning og administration.

215

220 På begge sider af den dansk-tyske grænse finder der en rolig udvikling sted under respekt for mindretallene og for det arbejde, der udføres på folkelige og kulturelle områder. Den støtte, som fra dansk side er blevet ydet til de danske sydslesvigere, vil blive fortsat.

230 De problemer, som følger af, at det tyske mindretal efter valget ikke længere er repræsenteret i folketinget, vil regeringen efter nærmere forhandling søge løst på en for mindretallet tilfredsstillende måde. Det vil være en hovedopgave at sikre en udbygning af det gode samarbejde og naboforhold, der nu råder i grænselandet.

235

Den økonomiske udvikling har i det forløbne år været præget af en betydelig fremgang, som stort set alle dele af befolkningen og erhvervene har nydt godt af.

240

245 Ikke mindst er det værd at nævne, at landbrugserhvervet kan opvise en mærkbar forbedring. Landbrugseksporten har været stigende, og de øgede varemængder har til dels kunnet sælges til højere priser. Det samlede salg til hjemmemarkedet er gået frem. Hertil kommer virkningerne af en god høst.

250

Industriproduktionen viser god fremgang, og beskæftigelsen i industrien er øget, omend svagere. Dette er udtryk for den produktivitetsfremgang, der finder sted under disse års hurtige udvikling. Industriens investeringer vil i år passere
255 det meget høje niveau fra 1962. Bemærkelsesværdigt er det, at eksporten på flere vareområder er steget i endnu stærkere takt end i de foregående år. Dette er naturligvis bl.a. betinget af den almindelige højkonjunktur i verden omkring os, men det må tillige tages som et udtryk for dansk industris internationale konkurrenceevne.

260

265 Skibsfarten har haft bedre indtjening, omend fremgangen her er mere beskeden.
Der må fortsat regnes med hård konkurrence.

270 Danmarks fiskerierhverv viste ny fremgang, og eksporten satte i 1963 rekord.

275 Inden for byggeri og anlægsvirksomhed har opsvinget været særlig kraftigt.

280 Boligbyggeriet og erhvervsbyggeriet befinder sig på et højere niveau end i noget tidligere år. Presset for at påbegynde endnu mere byggeri er fortsat så stort, at det ikke har været muligt fuldt ud at afvikle alle byggerestriktioner i alle dele af landet.

285 De øvrige byerhverv har deltaget i det almindelige økonomiske opsving.
290 Tendensen til, at nye arbejdspladser navnlig skabes i de såkaldte serviceerhverv, medens beskæftigelsen i industrien vokser langsommere, træder nu tydeligere frem. Samtidig er vandringerne fra landbruget til byerhvervene fortsat omtrent usvækket, og de problemer, den hurtige bydannelse foranlediger, gør sig gældende med fuld styrke.

295 Højkonjunktoren fortsætter linjen fra årene 1958 til 1962, hvor den samlede
300 produktion steg med over 5 pct. om året. Den hurtige vækst har aktualiseret de problemer, som også tidligere har rejst sig for dansk økonomi i perioder med stærk produktionsfremgang. Trods en forøgelse af valutaindtægterne med

305 henved 1 milliard kr. på årsbasis har der især i årets første halvdel udviklet sig et
betydeligt underskud i samhandelen med udlandet. Dette har endnu ikke ført til
nogen nedgang i valutareserverne, som tværtimod i dag, bl.a. i kraft af den førte
lånepolitik, ligger godt 1 milliard kr. højere end for et år siden og nu udgør over
3 milliarder kr.

310

315 Regeringen har fra årets begyndelse været opmærksom på risikoen for en
overophedning af økonomien og har taget en række skridt til at imødegå denne
fare. En række forbrugsafgifter blev forhøjet i februar. Til aflastning af
arbejdsmarkedet blev igangsættelsen af nye offentlige byggearbejder udskudt, og
forsvarets genindkaldelse blev annulleret for indeværende efterår. Endelig har
nationalbanken foretaget en stramning af kreditgivningen.

320

325 Det er lykkedes at opnå en dæmpning af stigningstakten i priserne. De største
prisstigninger i det forløbne år er enten afledt af, at landbrugets eksportpriser er
steget, eller af stigende importpriser. Hvad de sidste angår, synes udviklingen nu
atter på vej mod større stabilitet.

330

335 Det er for regeringen et afgørende hensyn, at der føres en politik, hvorved den
økonomiske balance holdes. Den for store uligevægt i handelsbalancen, som jeg
allerede har omtalt, må søges rettet op. Hertil kommer de krav til den
økonomiske politik, der vil opstå i forbindelse med
overenskomstforhandlingerne og med den løsning af tjenestemændenes
lønproblemer, som partierne under valgkampen erklærede det nødvendigt at nå
frem til

340

345 Videre må det påregnes, at der også i andre henseender stilles store krav til statskassen om øgede udgifter til en række formål. Tilbageholdenhed i de offentlige investeringer vil dog fortsat være nødvendig.

350 Mellem disse forhold er der en nøje sammenhæng, og den problemkreds, der foreligger for regeringen og folketinget, samler sig således om to centrale områder: statsbudgettet og hermed finanspolitikken på den ene side og indkomstudviklingen på den anden side.

355

En konkret vurdering af de statsfinansielle udsigter for det kommende finansår vil foreligge, når finansministeren i slutningen af november måned fremsætter finanslovforslaget.

360

365 Det netop offentliggjorte statsregnskab for 1963-64 viser imidlertid, at de samlede udgifter er blevet noget mindre end de bevillinger, der blev givet, og mindre end de skøn over udgifterne, der lå til grund for budgettet. Også for indværende finansår kan det påregnes, at udgifterne holdes inden for de i budgettet fastlagte rammer, og der kan regnes med et overskud af mindst

370 samme størrelse som budgetteret.

375 Dette resultat er fremgået af en stigning såvel i statens udgifter som i indtægterne i forhold til det foregående finansår. Der er næppe udsigt til, at udgiftsstigningen kan blive mindre i det kommende finansår. Alene på budgettets store lovbestemte udgiftsposter, hvorunder især kan nævnes folke- og invalidepension m. v., tilskud til folkeskolen, sygehusene, de kommende

380 vejudgifter, må påregnes en udgiftsstigning på omkring en halv milliard kr. En

del af denne stigning skyldes ny lovgivning bl.a. vedrørende fuld folkepension. Hertil kommer en merudgift i 1965-66 på godt 200 mill. kr., hvis januarpristallet udløser en dyrtidsportion, altså en samlet udgiftsstigning alene på disse poster på omkring 700 mill. kr.

385

390 Hvad de ikke lovbestemte udgifter angår, skal der ikke på dette tidspunkt træffes bindende afgørelse. Der foreligger her en række spørgsmål, som regeringen vil tage stilling til, når den i løbet af de kommende uger udarbejder finanslovsforslaget. Må jeg på dette sted erindre om, at der under valgkampagnen fra så godt som alle sider har været fremført krav om øget offentlig indsats på en række områder. Det drejer sig om uddannelsen i alle dens led og i tilslutning
395 hertil ønsket om kollegiebyggeri og om øget støtte til de unge gennem uddannelsesfonden. Det drejer sig om forskning. Det drejer sig om løsningen af vore trafikproblemer og gennemførelsen af de store broprojekter. Det drejer sig om sundhedsvæsenet og den sociale forsorg: sygehuse, plejehjem og
400 særforsorgsinstitutioner.

405 Regeringen er enig i, at der her foreligger en række samfundsmæssigt betydningsfulde opgaver; men af hensyn til den økonomiske balance, som er den nødvendige forudsætning for fortsat fremgang, vil disse opgaver ikke kunne løses på én gang.

410

Vi har i dag nået en så høj beskæftigelse og en så høj levestandard, at den økonomiske kapacitet er anspændt. Selvom vi regnede med gunstige internationale
415 konjunkturer også i 1965, og selvom en fortsat produktivitetsfremgang på omkring 3 pct. pr. år ville være mulig, skal der vises forsigtighed såvel med hensyn til forbrugets og indkomsternes vækst som med hensyn til de offentlige investeringer. Regeringen vil på denne baggrund underkaste finanslovsforslaget en særdeles kritisk gennemgang og søge udgiftsstigningerne holdt inden for de

snævrere mulige grænser. Dette indbefatter også det offentlige bygge- og anlægsbudget.

425

På boligbyggeriets område må der for hele landet påregnes igangsat ca. 40.000 boliger i 1964, og færdiggørelsen vil sætte en ny rekord. Rationaliseringen af boligbyggeriet, som er en af forudsætningerne for at nå et stort byggeri med
430 huslejer, som folk med almindelige indkomster kan betale, har gjort væsentlige fremskridt. Montagebyggeriet, der tidligere blev betragtet som et eksperiment, har nu placeret sig centralt i byggeindustrien.

435

Det er regeringens opfattelse, at en videreførelse af liberaliseringsbestræbelserne inden for byggesektoren er mulig. Regeringen vil søge forhandlinger indledt om boligbyggeriets finansieringsvilkår og om huslejepolitikken, dog under
440 forudsætning af lejerbeskyttelsens bevarelse.

445 De fremsatte tanker om at søge boligbyggeriets finansieringsudgifter lettet gennem værdifaste

450

lån vil blive gjort til genstand for nærmere undersøgelse.

455

En afgørende faktor i stabiliseringspolitikken bliver statsfinansernes stilling i det kommende finansår. Selvom der ved uændrede skatte- og afgiftssatser vil ske en stigning i statens samlede indtægter, som skønnes at andrage omkring 1 milliard

460 kr., må man regne med, at yderligere statsindtægter vil blive en nødvendighed.
Hvor store beløb der kræves for at sikre den økonomiske stabilitet, er det ikke
muligt at udtale sig om på nuværende tidspunkt – det beror ikke mindst på,
465 hvorledes forståelsen for de økonomiske ligevægtsproblemer kan give sig udslag
inden for erhvervene, ved pris- og avanceudviklingen og ved arbejdsmarkedets
forhandlinger.

470 Overenskomstforhandlingerne bør naturligvis føres i overensstemmelse med de
forhandlingsregler, der er aftalt mellem parterne. I disse forhandlingsregler er
det forudsat, at der opstilles rammer, der er afpasset efter den almindelige
økonomiske situation. Dette er et meget vigtigt hensyn, og regeringen nærer
tillid til, at parterne vil være i stand til gennem egne forhandlinger at finde en
475 løsning inden for sådanne rammer.

480 Det økonomiske råd er et egnet forum for mange af de drøftelser,
stabiliseringspolitikken nødvendiggør. Regeringen vil med henblik på en samlet
orientering om de økonomiske forhold snarest optage kontakt med
erhvervslivets og arbejdsmarkedets organisationer, herunder tjenestemændenes
hovedorganisationer.

485

Beskæftigelsen har i det sidste år været højere end nogen sinde.

490

Arbejdsløshedsprocenten for de sidste 12 måneder er den laveste, som hidtil er
495 registreret her i landet. Regeringen tillægger det afgørende betydning, at der
fortsat føres en fast økonomisk politik, som tilgodeser hensynet til den fulde
beskæftigelse.

Der vil blive ydet en særlig indsats for øget vinterbeskæftigelse, og gennem
egnsudviklingen og arbejdsformidlingen vil regeringen virke for, at stabile
505 beskæftigelsesforhold opnås i alle dele af landet.

510 En stadig udbygning af erhvervsuddannelsen er en forudsætning for at få øget
bevægelighed på arbejdsmarkedet og et større udbud af kvalificeret arbejdskraft.
Der vil blive sat ind på mulighederne for øget uddannelse af ikke-faglærte og for
efteruddannelse og omskoling af arbejdskraften.

515

Samfundsudviklingen griber dybt ind i familiens vilkår og i kvindens placering i
samfundet. Det gælder kvindens stilling i hjemmet, det gælder kvindens
520 deltagelse i samfundslivet såvel som kvindens uddannelsesmuligheder og stilling
på arbejdsmarkedet, hvor de retlige hindringer for ligestilling er ved at være
fjernet, men hvor faktiske skævheder fortsat består. Det er regeringens hensigt at
nedsætte en bredt sammensat kommission til at gennemgå hele denne
problemkreds og overveje, hvor der er behov for ændringer i lovgivningen eller
525 for andre forholdsregler.

530 Som det vil være bekendt, har finansministeren nedsat et udvalg med
repræsentanter for tjenestemandorganisationerne og administrationen til at
belyse problemerne for statstjenestemænd og -pensionister som følge af
gennemførelsen af fuld folkepension og arbejdsmarkedets tillægspension. Det
påhviler udvalget at opstille alternative tekniske muligheder for løsningen af
535 disse problemer, og det forventes at afslutte sit arbejde inden den 1. april næste
år. Regeringen agter på grundlag af udvalgets betænkning at søge en løsning af

problemerne.

540

Også kravene om en effektivisering af administrationen rejser sig, og regeringen agter at søge overvejelserne vedrørende kommunalreformen og decentralisering af statsadministrationen fremskyndet. Spørgsmålet om den kommunale byrdefordeling, der for tiden overvejes, hører hjemme her, men må samtidig ses i sammenhæng med forestående reformer af hele skattesystemet.

550

Regeringen agter som grundlag for forhandlinger snarest at fremsætte forslag om fiksering af den afgiftspligtige grundstigning på grundlag af den 12. alm. vurdering i 1960. Det indtægtstab for kommunerne, som opstår herved, vil blive taget op til forhandling i forbindelse med udarbejdelse af forslag om en omlægning af den øvrige ejendomsbeskatning, som dels tager sigte på en forsat afvikling af ejendomsskylden, dels indebærer, at den statslige grundskyld afskaffes, og at der dermed for fremtiden alene skal svares grundskyld til kommunerne. Det er hensigten at overlade til kommunerne selv inden for visse rammer at træffe bestemmelse om grundskyldens størrelse.

I overensstemmelse med aftalerne i sidste folketingsår vil regeringen som oplæg til forhandlinger om inddragelse til samfundet af en del af fortjenesten på jord, som overgår til anden anvendelse, fremsætte forslag om ændringer i loven om særlig indkomstskat.

570

Som led i en reform af den samlede beskatning vil der i løbet af folketingsåret blive fremsat forslag om en omlægning af den personlige indkomstskat, således at skatten opkræves af den løbende indtægt og for de flest mulige som skat ved

kilden.

580

Der vil blive fremsat forslag om sambeskatningens ophævelse, hvor der er tale om selvstændige hustruindtægter.

585

Det skattefrie bundfradrag vil blive foreslået forhøjet, ligesom grænsen for proportionalbeskatningen vil blive foreslået hævet i forbindelse med en mildnelse af progressionen for indtægter umiddelbart over denne grænse.

595 Under hensyn til den forventede stigning i statens udgifter vil det formentlig være nødvendigt at øge den samlede forbrugsbeskatning. For at imødegå virkningerne heraf for familier med børn og for befolkningsgrupper, hvis indkomster er forholdsvis [SIC] lave, vil børnetilskuddene – især til enlige forsørgere – blive foreslået forøget og kontant udbetalt, og der vil blive foreslået
600 kompensation til folkepensionister, invalidepensionister m.fl.

605 Med henblik på en effektivisering af ligningsarbejdet vil en reform af skatteadministrationen blive taget op til overvejelse på grundlag af den tidligere afgivne betænkning herom og i samråd med de kommunale myndigheder.

610

Spørgsmålet om eventuelle ændringer af de eksisterende regler for skattebegunstigelse af opsparing vil blive behandlet på grundlag af det resultat, der vil fremkomme fra det nedsatte udvalg.

620 Der er i tolddepartementet indledt en undersøgelse af spørgsmålet om den
såkaldte værditilvækstafgift, hvorom der for nylig for Sveriges vedkommende er
stillet forslag i en af sagkyndige udarbejdet betænkning. Det har ikke været
muligt på det foreliggende grundlag at tage standpunkt til dette spørgsmål, men
625 det bør efter regeringens opfattelse indgå i overvejelserne om
forbrugsbeskatningens fremtidige struktur.

630 Det igangværende udvalgsarbejde om jordproblemerne, herunder om
regionplanlægning og landsplanlægning, vil blive fortsat. Det vil være
regeringens hensigt, efterhånden som dette arbejde bliver færdigt, at søge
spørgsmålet løst ved bred forhandling partierne imellem.

635

Regeringen agter at fremsætte forslag til en ny næringslovgivning på grundlag af
næringslovskommissionens betænkning og til en ny licitationslovgivning på
640 grundlag af betænkningen herom.

645 En udbygning af landets vejnet må fortsættes, og et forslag om en jysk motorvej

650 vil blive fremsat.

655

Statsbanernes modernisering og rationalisering vil blive videreført med henblik på at opnå øget kapacitet og driftsmæssige besparelser.

660

Arbejdet med en forbedring af den københavnske nærtrafik og med udbygning af statsbanernes færgeforbindelser videreføres.

665

Det forventes, at der i folketingsåret 1965-66 vil kunne fremsættes lovforslag til en principbeslutning om bygning af en fast forbindelse over Store-Bælt.

670

De tekniske undersøgelser om den fremtidige placering af Kastrup Lufthavn vil blive fortsat.

675

680 På uddannelsesområdet må det være regeringens målsætning at skabe muligheder for alle unge, svarende til den enkeltes evner og interesser. Den stærkt stigende tilgang til de forskellige former for ungdomsuddannelse gør en fortsat udbygning nødvendig. Regeringen er indstillet på at imødekomme behovet for offentlige studenterkursus for dem, der i en senere alder måtte
685 ønske at få en studentereksamen.

690 Også universiteternes og de øvrige højere læreanstalters tilgang af studerende er stærkt stigende. Planlægningsudvalget for den videre universitets- og læreanstaltsudbygning vil nu blive nedsat. Blandt dette udvalgs første opgaver

vil være at tage stilling til placeringen af et universitetscenter inden for det
695 sydjyske område og til planerne om et ingeniørakademi i Ålborg. Regeringen
ønsker at understrege, at den tillægger det nære samspil mellem de højere
uddannelser og forskningen afgørende betydning.

700

Gennem undersøgelserne af de studerendes økonomiske kår må der søges skabt
grundlag for faste retningslinjer for ungdommens uddannelsesfond, og
kollegiebyggeriet må øges.

705

Lovforslag om en ny læreruddannelse kan forventes fremsat, så snart
710 læreruddannelsesudvalget har afgivet sin betænkning.

715 I forbindelse med revisionen af aftenskolelovgivningen må der skabes yderligere
muligheder for videruddannelse [SIC] af voksne.

720

Lovforslaget om de islandske håndskrifter vil blive fremsat i samme skikkelse
som vedtaget i 1961.

725

Den sociale fremskridtslinje fra de foregående år ønsker regeringen at videreføre.
Regeringen vil fremsætte forslag om forbedringer af invalidepensionisternes
forhold, så snart udvalgsbetænkningen herom foreligger.

730

735 Arbejdet med at udarbejde forslag om en almindelig tillægspensionsordning
med de samme væsentlige træk som den svenske ordning fortsættes i det
eksisterende udvalg. Der ventes en foreløbig betænkning om mulighederne for
at udvide Arbejdsmarkedets Tillægspension til også at omfatte selvstændige
næringsdrivende og landbrugere, og derpå vil regeringen tage sagen op med
740 henblik på fremsættelse af lovforslag.

745 Forhøjelse af de løbende erstatninger i henhold til ulykkesforsikringsloven og af
sygedagpengene vil blive foreslået.

750 En omlægning og forbedring af børnetilskuds- og bidragssystemet er tiltrængt
for at forbedre vilkårene for familier med børn, ikke mindst for enlige
forsørgere.

755

Med udgangspunkt i den nye omsorgslov vil man fremme bygningen af
plejehjem og uddannelsen af flere hjemmehjælpere.

760

Inden for revalidering og særforsorg vil man fortsat bestræbe sig på at give de
765 handicappede adgang til bedre uddannelse og bedre beskæftigelse.

770 Børne- og ungdomsforsorgen må fortsat udbygges, bl.a. ved opførelse af flere

børnehaver.

775

Regeringen lægger vægt på, at arbejdet i den nylig nedsatte kommission til gennemgang af sociallovgivningen snarest kommer i gang.

780

Efter at regeringen i maj 1964 havde nedsat et udvalg om arbejdsløshedsforsikringen, er en omfattende gennemgang påbegyndt af
785 principielle problemer inden for denne forsikring. Der er rejst spørgsmål om en mere rimelig byrdefordeling, om mere tidssvarende ydelser og i det hele om samfundets solidaritet over for medborgere, som har en særlig arbejdsløshedsrisiko. Udvalget vil også beskæftige sig med de problemer, som er draget frem i den tidligere afgivne betænkning om arbejdsanvisningens struktur
790 og virkemidler.

795 Inden for det kulturelle område har de senere års omfattende lovgivningsarbejde og øvrige aktivitet skabt forventninger om en frugtbar udvikling. Det vil blive en foreløbig hovedopgave at bygge videre på det grundlag, der er skabt ved den nye lovgivning. Mange bestemmelser heri forudsætter, at der sker en konsolidering og en videre udvikling på det administrative og bevillingsmæssige
800 plan. Med grundlag i teaterloven og filmsloven kan der således ventes forslag om en principiel nyordning af teater- og filmsuddannelserne og med grundlag i den ny folkebiblioteksloven udbygning af bibliotekaruddannelsen.

805

Lovene om musikkonservatorier er et bidrag til forbedring af uddannelsen af musikere. Den påbegyndte udbygning af arkitektuddannelsen ved det jyske kunstakademi i Århus vil blive fortsat, og der vil blive arbejdet videre med

planerne om også at indrette en billedkunstnerisk uddannelse i Århus. For de videnskabelige bibliotekers vedkommende vil spørgsmålet om en udbygning blive taget op.

815

På det kirkelige område vil regeringen følge den hidtidige linje. Det er hensigten at søge gennemført lovregler om dækning af udgifter ved opførelsen af nye kirker, når det herom nedsatte udvalg har afsluttet sit arbejde.

825 Regeringen vil som hidtil i nøje forståelse med det færøske hjemmestyre og bl.a. gennem det nyoprettede investeringsfond støtte bestræbelserne for at opbygge og udvide det færøske erhvervsliv.

830

Grønlandsudvalget af 1960 har i sin betænkning udformet en række forslag til videreførelse og intensivering af den udvikling, der indledtes med den store Grønlandskommission.

835

840 Udvalget har udarbejdet en udviklingsplan for tiåret 1966-75, hvor der især er lagt vægt på investeringer, der kan forøge den grønlandske befolknings erhvervsmuligheder, forbedre uddannelsen og boligforholdene og hæve den sociale standard i Grønland. Erhvervsmæssigt peges der på betydningen af udviklingen af helårsfiskeri med større fiskerfartøjer fra Grønland.

845

Et samfund i fremgang og udvikling, et samfund med en voksende befolkning,

850 med erhvervsmæssige ændringer og udvidelser, med forøgede behov for
uddannelse og med højere krav til levestandard og bolig – i et sådant samfund
kan overgangsproblemer ikke undgås.

855

Det er væsentligt for de fortsatte fremskridt, at såvel de store opgaver som de
vanskeligheder, der foreligger, løses gennem forhandling og i det bredest mulige
samarbejde såvel mellem de politiske partier som med alle kræfter uden for
860 denne sal, der har et ansvar. Viljen til at tjene helhedens interesse er nødvendig,
og den sammenhæng, der vil være mellem mange af de foreliggende opgaver, må
ikke tabes af syne. Regeringen er overbevist om, at der gennem et samarbejde,
der anerkender befolkningsgruppernes indbyrdes afhængighed, vil kunne findes
rige muligheder for det danske folks fremtid.

865

Jeg foreslår, at vi indleder arbejdet i det nyvalgte folketing med et leve Danmark.

870

Danmark leve!

875

880

(Statsministerens opfordring besvaredes med et trefoldigt hurra).

885

Kilde

Manuskript taget fra folketingstidende.dk med tilladelse fra udgiver.

890

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Folketingstale, Socialdemokratiet, Åbningstale

895

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/aabningstale-1964>

900

905

910

915

920

925